

OBSAH

OBECNÉ POUČENÍ O JAZYCE	6
Komunikace, jazyk, řeč, mluva	6
Jazyk a písmo	7
Jazykověda a její disciplíny	9
Příbuznost jazyků, jazykové skupiny	11
VÝVOJ ČEŠTINY	14
Od praslovanštiny k češtině	14
Hláskoslovný a tvaroslovný vývoj češtiny	15
Etapy vývoje spisovné češtiny ve vztahu k vývoji společnosti	16
Vývoj českého pravopisu	20
ČEŠTINA – NÁRODNÍ JAZYK ČECHŮ	21
Národní jazyk a jeho útvary	21
Úzus, norma a kodifikace	22
Jazyková kultura	23
Vývojové tendence současné spisovné češtiny	23
Slovenština ve srovnání s češtinou	25
ZVUKOVÁ STRÁNKA JAZYKA	27
Soustava českých hlásek	27
Zvuková stránka slova	30
Zvuková stránka věty	30
Hlavní zásady spisovné výslovnosti	31
GRAFICKÁ STRÁNKA JAZYKA	34
Pravopisné zásady	34
NAUKA O SLOVNÍ ZÁSOBĚ – LEXIKOLOGIE	42
Slovo a pojmenování	42
Slovo a jeho význam	43
Vrstvy slovní zásoby	46
Obohacování slovní zásoby	47
Změny slovního významu	47
Ustálená spojení slov	48
Slovníky a jejich druhy	49
TVOŘENÍ SLOV	51
Odvozování (derivace)	53
Skládání (kompozice)	56
Zkracování (abreviace)	57
PŘEJÍMÁNÍ SLOV Z CIZÍCH JAZYKŮ	59
TVAROŠLOVÍ – MORFOLOGIE	61
Principy třídění slov	61
Mluvnické kategorie jmen	62
Podstatná jména (substantiva)	66
Přídavná jména (adjektiva)	72
Zájmena (pronomina)	76
Číslovky (numeralia)	82
Slovesa (verba)	86

Obsah

Mluvnické kategorie sloves	87
Príslovce (adverbia)	100
Předložky (prepozice)	101
Spojky (konjunkce)	102
Částice (partikule)	103
Citoslovce (interjekce)	104
Predikativa	105
SKLADBA – SYNTAX	106
Věty podle postoje mluvčího ke skutečnosti (podle záměru, z hlediska modalit)	107
Věty podle členitosti (podle složení)	108
Zápor	110
Stavba věty jednoduché, větné vztahy	111
Větné členy	114
Základní větné členy	116
Rozvíjející větné členy	119
Zvláštnosti větné stavby	127
Odchytky od pravidelné větné stavby	128
Věty s polovětnými (polopredikativními) konstrukcemi	130
Pořádek slov ve větě – slovosled	131
Aktuální (kontextové) členění výpovědi	133
Řeč přímá, nepřímá, nevlastní přímá a polopřímá	135
Základy valenční syntaxe	136
Souvěti	140
Souvěti souřadné (s řazením)	141
Souvěti podřadné (s podřazováním)	144
Nepravé vedlejší věty	148
Složité souvěti	151
Textová syntax (hypersyntax)	154
STYLISTIKA – NAUKA O SLOHU	158
Slohotvorní (stylotvorní) činitelé	158
Styl projevů mluvených a písemných	159
Slohové (stylové) rozvrstvení jazykových a syntaktických prostředků	161
Funkční styly spisovného jazyka	162
Slohové postupy a slohové útvary	163
Styl prostěsdělovací a jeho útvary	165
Styl administrativní a jeho útvary	172
Styl odborný a jeho útvary	177
Styl publicistický a jeho útvary	188
Styl umělecký	193
Styl řečnický	204
ZÍSKÁVÁNÍ A ZPRACOVÁNÍ INFORMACÍ	208
Informace a informatika	208
Knihovny a informační střediska	209
Racionální studium textu a jazyk	211
Jak se vyvarovat základních a nejčastějších chyb v slohových pracích	213
VÝBĚROVÝ REJSTŘÍK POJMŮ	214